

Romeinse cijfers

Ze worden niet vaak meer gebruikt, maar het kan handig zijn ze tóch te kunnen duiden. Hier vind je de belangrijkste onder elkaar én een uitleg hoe je ze zelf kunt samenstellen.

I	=	1	XI	=	11	XXX	=	30
II	=	2	XII	=	12	XL	=	40
III	=	3	XIII	=	13	L	=	50
IV	=	4	XIV	=	14	LX	=	60
V	=	5	XV	=	15	LXX	=	70
VI	=	6	XVI	=	16	LXXX	=	80
VII	=	7	XVII	=	17	XC	=	90
VIII	=	8	XVIII	=	18	C	=	100
IX	=	9	XIX	=	19	CXI	=	111
X	=	10	XX	=	20	CC	=	200

CCXXIV	=	224
CCC	=	300
CD	=	400
D	=	500
DC	=	600
DCC	=	700
DCCC	=	800
CM	=	900
M	=	1000
MM	=	2000

1. Voor romeinse getallen worden letters uit het Latijnse alfabet gebruikt. Alleen de volgende letters hebben een cijferwaarde en alleen hoofdletters zijn toegestaan:

M = 1000

D = 500

C = 100

L = 50

X = 10

V = 5

I = 1

2. Een romeins getal heeft als structuur een reeks waarden, elk gevormd door 1 of 2 tekens die je bij elkaar moet optellen. Een waarde kan uit 2 tekens bestaan als het eerste teken vóór een teken met een hogere waarde staat, zodat hij van die hogere waarde kan worden afgetrokken. Daarom wordt 4 als 5 – 1 geschreven: IV.

Je mag niet 2 keer een waarde aftrekken, het wordt dus niet IIX voor 8, maar VIII.

In 1 getal mag je waarden van dezelfde grootte niet tegelijk optellen en aftrekken. Je mag dus *niet* combineren op deze manier: IXI (10 – 1 + 1).

Alleen I, X en C worden op deze manier gebruikt en alleen de combinaties IV, IX, XL, XC, CD en CM zijn toegestaan. 49 wordt zo niet IL, maar XLIX.

- 3.** De waarden staan in aflopende volgorde. Een waarde wordt dus altijd gevolgd door een kleinere of een even grote waarde. 99 is dus niet IXXC, maar XCIX.
- 4.** De tekens V, L en D mogen maar 1 keer in een getal voorkomen en worden ook nooit gebruikt zoals in **1.** hierboven beschreven. De notaties LD voor 450, of VC voor 95 zijn dus fout. Het is CDL en XCV.
- 5.** In de oudste notaties van Romeinse getallen waren geen beperkingen voor de andere tekens (M, C, X, I) en mocht men ze zo vaak als men wilde achter elkaar zetten. 4 werd dan IIII. Later besloot men dat men maximaal 3 keer achter elkaar een teken mocht gebruiken. 4 wordt daarom dus IV.

Wanneer zet je in een brief getallen in letters en wanneer in cijfers?

Wat is de juiste manier om een telefoonnummer te vermelden?

Boek: Europees corresponderen

Training: Creatief zakelijk schrijven